

Bruselj, 7.7.2020
COM(2020) 293 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**o izvajanju in ustreznosti delovnega načrta Evropske unije
za šport za obdobje 2017–2020**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

o izvajanju in ustreznosti delovnega načrta Evropske unije za šport za obdobje 2017–2020

UVOD

V zadnjih letih je šport zaradi svoje vse pomembnejše vloge v današnjem gospodarstvu in družbi pridobil pomembno mesto v politikah EU, s čimer prispeva k reševanju krovnih gospodarskih in družbenih izzivov EU. Poleg tega da izboljšuje zdravje in dobro počutje ljudi, ima šport edinstveno moč, da oblikuje trdne in povezane skupnosti, pomaga reševati izzive v zvezi z migracijami in družbeno izključenostjo ter spodbuja gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest. Šport presega družbene ovire in jezike, zato lahko širi skupne vrednote in ustvarja občutek pripadnosti v družbi, zlasti med mladimi. Pomaga lahko odpraviti čedalje večje skrbi zaradi pomanjkanja telesne dejavnosti. Poleg tega je pandemija COVID-19, ki je močno prizadela šport, poudarila veliki prispevek športa k zdravju in njegov potencial v smislu preventive. Poleg številnih izzivov, ki jih pandemija prinaša za šport na vseh ravneh od množičnega športa do elitne ravni, je še bolj poudarila pomen, ki ga ima šport za naše družbe kot dejavnik za spodbujanje zdravja, dobrega počutja in enotnosti v težkih časih.

Institucije EU in države članice so po vključitvi športa v Lizbonsko pogodbo in v skladu s členom 165 PDEU okrepile sodelovanje in dodatno razvile evropsko razsežnost v športu. Sodelovanje EU se osredotoča zlasti na področja, kjer lahko EU doda vrednost dejavnostim, ki jih izvajajo države članice, in podpira njihove ukrepe. V okviru tega je delovni načrt EU za šport postal eno glavnih orodij za spodbujanje sodelovanja na ravni EU.

Od leta 2011 so bili sprejeti trije delovni načrti EU za šport. Njihov glavni cilj je bil spodbujati in razvijati sodelovanje na področju športne politike med institucijami EU, državami članicami in zainteresiranimi stranmi na področju športa, pri čemer je poudarek na določenem številu dejavnosti z jasno dodano vrednostjo EU.

Tretji delovni načrt EU za šport zajema obdobje od 1. julija 2017 do 31. decembra 2020¹. Njegovo izvajanje prispeva h krovnim prednostnim nalogam iz strategije Evropa 2020² ter načrta za delovna mesta, rast, pravičnost in demokratične spremembe³. Podprt je bil s programom Erasmus+ (za obdobje 2014–2020)⁴, s čimer sta se zagotovila dopolnjevanje in

¹ UL C 189, 15.6.2017, str. 5.

² COM(2010) 2020 final z dne 3. marca 2010.

³ Politične usmeritve, ki jih je 15. julija 2014 določil predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker.

⁴ Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES.

večji učinek dejavnosti na področju športa. Pri tretjem načrtu se je ohranil poudarek na istih prednostnih temah kot pri predhodnem načrtu, in sicer na:

- integriteti športa,
- gospodarski razsežnosti športa,
- športu in družbi.

Pri strukturi in splošnih ureditvah dela so bile pri tretjem delovnem načrtu EU za šport ohranjene glavne značilnosti prejšnjega načrta ter uvedene nekatere izboljšave in novosti.

Komisija s tem poročilom izpolnjuje obveznost ocene izvajanja in ustreznosti delovnega načrta EU za šport, ki jo je morala opraviti v prvi polovici leta 2020, poročilo pa se bo uporabilo kot osnova za pripravo morebitnega četrtega delovnega načrta EU za šport v drugi polovici leta 2020⁵.

Poročilo Komisije ima dva glavna namena: po eni strani naj bi zagotovilo oceno izvajanja in širšega vpliva politike delovnega načrta EU za šport, po drugi pa dalo priporočila za prihodnje ukrepe na področju športa. Komisija je pri oceni upoštevala različne prispevke, vključno s pisnimi prispevki, ki so jih predložile države članice, ter mnenji strokovnjakov in opazovalcev, ki so sodelovali v delovnih strukturah.

(B) OCENA

Tako kot pri preteklih ocenah je Komisija tudi pri ocenjevanju tretjega delovnega načrta EU za šport izvedla postopek posvetovanja z različnimi zainteresiranimi stranmi. Organizirala je dve srečanja, in sicer eno z državami članicami, eno pa s športnimi organizacijami, da bi pridobila njihova mnenja o izvajanju delovnega načrta, vključno s pridobljenimi spoznanji, in priporočila za prihodnost. Ti srečanja sta bili dopolnjenji s spletnim vprašalnikom⁶, s katerim je lahko Komisija pridobila tudi koristne dokaze in statistične podatke od držav članic ter strokovnjakov in opazovalcev, ki so sodelovali v delovnih strukturah.

Analiza prejetih informacij je pokazala, da je izvajanje tretjega delovnega načrta EU za šport izpolnilo splošna pričakovanja in cilje. Kljub dobrim dosežkom in učinkoviti izvedbi pa bi bilo mogoče delovni načrt EU za šport v prihodnosti dodatno izboljšati in vanj vključiti nova področja ukrepov.

1. Delovne metode in strukture

⁵ Točka 18 Resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o delovnem načrtu Evropske unije za šport (1. julij 2017–31. december 2020) (2017/C 189/02) (UL C 189, 15.6.2017, str. 5).

⁶ Vprašalnik je bil poslan državam članicam in opazovalcem, ki so sodelovali v strokovnih skupinah. Vseboval je vprašanja o izvajanju, ureditvah dela, ustreznosti in rezultatih delovnega načrta EU, poleg tega pa je bilo mogoče navesti predloge za prihodnost. Komisija je prejela skupno 32 prispevkov, in sicer 15 od držav članic in 17 od opazovalcev.

Ocena vzpostavljenih delovnih metod in struktur je pomemben vidik, saj so ključne za učinkovito izvedbo prednostnih nalog in doseganje ciljev delovnega načrta EU za šport. Delovne metode so bile v sedanjem delovnem načrtu EU za šport večinoma posodobljene in diverzificirane. Poleg strokovnih skupin so bile uvedene nove delovne metode in so se tudi dejavno uporabljale. Poleg tega je delovni načrt EU za šport postal učinkovito orodje za načrtovanje dela predsedstva in Sveta.

Pri prejšnjih delovnih načrtih EU za šport so bile *strokovne skupine* glavna delovna metoda. V preteklosti je bilo za izvajanje delovnega načrta EU za šport za obdobje 2011–2014 ustanovljenih šest strokovnih skupin, za obdobje 2014–2017 pa pet. Za obdobje 2017–2020 je Komisija uporabila bolj ciljno usmerjen pristop in je ustanovila samo dve strokovni skupini⁷. Predsedovala jima je Komisija, sestavljali pa so ju predstavniki držav članic⁸. Poleg tega je bilo mogoče k sodelovanju v vlogi opazovalcev *ad hoc* povabiti zainteresirane strani (glej Prilogo). Strokovni skupini sta začeli opravljati dejavnosti na začetku leta 2018. Prizadevali sta si doseči rezultate, predvidene v delovnem načrtu EU za šport. Glavni cilji strokovnih skupin so bili izmenjevati najboljše prakse na izbranih področjih politike, spodbujati sodelovanje med državami članicami ter prispevati k razvoju politike na nacionalni in evropski ravni.

Izvajanje prejšnjih delovnih načrtov EU za šport je pokazalo, da bi bilo mogoče strukture in delovne metode dodatno razširiti, da bi se učinkovito dosegli cilji dokumenta ter omogočilo dejavnejše vključevanje drugih mednarodnih partnerjev in zainteresiranih strani. Nekatere od teh struktur so konference predsedstev, srečanja ministrov in direktorjev za šport ter konference, seminarji in študije Komisije. Med izvajanjem tretjega delovnega načrta EU za šport sta bili uvedeni dve novi orodji, in sicer *skupine zainteresiranih držav članic*, v okviru katerih so se lahko države članice sestajale in razpravljale o določeni temi, zajeti z delovnim načrtom EU za šport, in *tematska srečanja*, ki spodbujajo izmenjave informacij o rezultatih, pomembnih za politiko in doseženih pri projektih, ki jih financira EU.

V obdobju 2017–2019 so bila organizirana štiri srečanja zainteresiranih držav članic za razprave o določenih vprašanjih, pomembnih zanje, kot so trajnostnost, telesne dejavnosti, ki dokazano krepijo zdravje, ter različni vidiki dobrega upravljanja in vnaprejšnjega dogovarjanja o rezultatih. Da bi Komisija podprla države članice ter vzpostavila močnejše povezave med politiko in programom, je vzpostavila namenski finančni mehanizem. Ta omogoča pridobitev sofinanciranja EU za pobude, ki jih vodijo države članice in so usmerjene v spodbujanje dejavnosti v zvezi z medsebojnim učenjem med vsaj sedmimi državami članicami.

Poleg tega so bila do konca leta 2019 v sodelovanju z agencijo EACEA (Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo) organizirana štiri tematska srečanja o: spodbujanju udejstvovanja v športu in telesnih dejavnostih (decembra 2017), gospodarskih

⁷ Strokovna skupina za integriteto ter strokovna skupina za razvoj spretnosti in človeških virov v športu.

⁸ To je bilo izvedeno v skladu s Sklepom Komisije C(2016) 3301 final o oblikovanju horizontalnih pravil za ustanovitve in delovanje strokovnih skupin Komisije.

koristih športa (aprila 2018), integriteti športa (decembra 2018) in vlogi športa v izobraževanju (decembra 2019). Decembra 2020 bo na vrsti še tematsko srečanje o socialnem vključevanju prek športa.

V obdobju 2017–2019 je bilo organiziranih tudi veliko srečanj in konferenc na visoki ravni (na primer neformalno srečanje ministrov za šport, deset dogodkov in konference predsedstva ter pet srečanj direktorjev za šport). Kot je predvideno v delovnem načrtu EU za šport, so vsa ta srečanja prispevala k dodatni krepitvi sodelovanja med državami članicami, institucijami EU in zainteresiranimi stranmi na področju športa. Zaradi njih je bilo mogoče izboljšati usklajevanje EU, izmenjati informacije o nacionalnih izkušnjah in dobre prakse ter zagotoviti, da lahko zainteresirane strani na področju športa sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju agende EU za šport.

Športne federacije in zveze ter druge zainteresirane strani imajo osrednjo vlogo pri izvajanju športne politike. Zato je zelo pomembno zagotoviti, da lahko izrazijo svoja stališča in da se ta upoštevajo pri razpravah o politiki. V zvezi z razširjanjem sodelovanja so bila konkretna prizadevanja usmerjena v tesnejše vključevanje športnih organizacij in zainteresiranih strani v dejavnosti EU, med drugim v izvajanje delovnega načrta EU za šport. Zlasti je bil v okviru različnih srečanj in dogodkov v skladu z resolucijo Sveta o nadaljnjem razvoju strukturiranega dialoga EU na področju športa⁹ vzpostavljen in ohranjen okrepljen dialog s športnimi organizacijami. Športno gibanje je dejavno sodelovalo na letnih športnih forumih EU in srečanjih, organiziranih ob robu sej Sveta ali srečanj direktorjev za šport.

2. Rezultati

V tretjem delovnem načrtu EU za šport je opredeljenih 31 konkretnih ciljev različne narave. Zajemajo vse razsežnosti športa, tj. družbeno, gospodarsko ali organizacijsko, in imajo specifično strukturo izvajanja. Večina ciljev je bila uresničena ali pa se uresničujejo¹⁰. Samo trije¹¹ niso bili doseženi, saj so lahko predsedstva Sveta EU in države članice prožno prilagajali svoje prednostne naloge med izvajanjem delovnega načrta EU za šport.

Strokovni skupini sta bili še naprej v središču dejavnosti na podlagi delovnega načrta EU za šport:

- **strokovna skupina za integriteto športa** se je v obdobju 2018–2020 sestala petkrat. Sestavljalo jo je 27 držav članic in 22 opazovalcev. Osredotočena je bila posebej na boj proti korupciji, vnaprejšnjemu dogovarjanju o rezultatih in doppingu ter spodbujanje integritete in varstva otrok v športu. Da bi Komisija podprla delo te strokovne skupine, je financirala dve študiji. Prva je bila usmerjena v opredelitev korupcije v športu v Evropi, druga pa v opredelitev ukrepov za varstvo otrok v športu;

⁹ 2017/C 425/01.

¹⁰ V Prilogi, priloženi temu poročilu, je predstavljeno stanje glede vsakega od ciljev.

¹¹ Skupina zainteresiranih držav članic za „pravo EU v zvezi s športom in športnimi organizacijami“; seminar predsedstva z naslovom „Koristi in izzivi enotnega digitalnega trga za boljše financiranje in komercializacijo športa“; sklepi Sveta o „vlogi in vplivu medijev v športu“.

- **strokovna skupina za razvoj spretnosti in človeških virov v športu** se je v obdobju 2018–2020 sestala petkrat. Sestavljalo jo je 26 držav članic in 8 opazovalcev. Osredotočena je bila na izobraževanje trenerjev, dvojne poklicne poti ter strokovne kvalifikacije in spretnosti v športu. Pristojna je bila za pripravo smernic v zvezi z minimalnimi zahtevami za spretnosti in kompetence trenerjev¹². Ta dokument je bil dokončan februarja 2020 in se je razširjal v vseh državah članicah za izvedbo.

Med različnimi rezultati sedanjega delovnega načrta EU za šport se lahko poudarijo naslednji:

- decembra 2019 je potekal **seminar o posebnosti športa**. Namenjen je bil poglobitvi razprave med ključnimi zainteresiranimi stranmi, vključno z izvajalci, o avtonomiji športa in uporabnosti prava EU pri športnih zadevah;
- **tematska srečanja** so bila uspešna v smislu raznolikosti stališč in obravnavanih tem. Predvsem so združila najrazličnejše akterje na področju športa, kot so države članice, javni organi, univerze, športne organizacije itd. Omogočila so odprt dialog med oblikovalci politik in subjekti, ki izvajajo projekte na ravni množičnega športa, o prednostnih vprašanjih, kot so telesne dejavnosti, ki krepijo zdravje, izobraževanje v športu in prek njega, integriteta v športu in gospodarska razsežnost športa. Poleg tega so tematska srečanja ponudila edinstveno priložnost za opredelitev za politiko pomembnih rezultatov projektov na športnem področju v okviru programa Erasmus+ ter izmenjavo zamisli o njihovem vplivu na odločanje;
- veliko zanimanja je pritegnila novoustanovljena oblika **skupin zainteresiranih držav članic**, saj je ustrezala prvotnim pričakovanjem o sodelovanju zainteresiranih držav in držav prostovoljk v zvezi z določenim vprašanjem, ne da bi bilo treba ustanoviti posebno strokovno skupino Komisije. Nova metoda se je izkazala za posebno prožno in koristno za obravnavanje nastajajočih potreb in prednostnih nalog ter bi se lahko v prihodnosti pogosteje uporabljala.

3. Povratne informacije zainteresiranih strani o izvajanju delovnega načrta EU za šport

Komisija, države članice in večina zainteresiranih strani so na splošno menile, da sta bila prvi in drugi delovni načrt EU za šport uspešna. Splošno sporočilo spletnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi je bilo, da so bili z dejavnostmi, opravljenimi na podlagi sedanjega delovnega načrta EU za šport, doseženi dobri rezultati na opredeljenih prednostnih področjih. Velika večina anketirancev se je strinjala, da je bil dokument osredotočen na ustrezne

¹² Spletna knjigarna EU Bookshop NC-02-20-217-EN-N; <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/8f28e3a0-6f11-11ea-b735-01aa75ed71a1>.

prednostne naloge (91 %) in da se je z njim izboljšalo usklajevanje na področju športa na ravni EU (72 %). 78 % anketirancev je soglašalo, da so bile z delovnim načrtom EU za šport uvedene ustrezne strukture in delovne metode. Veliko zainteresiranih strani je menilo še, da so bili z delovnim načrtom EU za šport doseženi koristni rezultati v smislu političnega procesa.

Čeprav je tretji delovni načrt EU za šport zagotovil kontinuiteto v zvezi s prednostnimi nalogami, so bile z njim z več vidikov uvedene tudi nekatere bistvene spremembe. Zlasti se je povečala raznovrstnost delovnih metod, z zmanjšanjem števila strokovnih skupin s pet na dve pa je bila uvedena pomembna racionalizacija. Poleg tega je obdobje načrtovanja dejavnosti, ki je trajalo tri leta in pol, prispevalo k zagonu in zagotavljanju kakovostnih rezultatov vsake dejavnosti. Na primer načrtovanje je podprlo delo Sveta EU ter vključevalo pripravo sklepov Sveta ter konferenc in dogodkov predsedstev. Predsedstva Sveta EU, Evropska komisija in države članice so delovni načrt EU za šport izvajali skupaj. Poleg tega je obstajala jasna želja, da bi se izognili čezmerni pripravi smernic, poročil ali pisnih dokumentov v strokovnih skupinah. Obenem so bile športne organizacije in zainteresirane strani tesno povezane z navedenimi srečanji ter so z velikim zanimanjem in zavzeto sodelovale pri številnih drugih dejavnostih, kot so tematska srečanja.

V primerjavi z drugim delovnim načrtom EU za šport so bile dosežene pomembne izboljšave v zvezi z dvema točkama.

- 1) Prvič, po mnenju 80 % anketirancev se je s tretjim delovnim načrtom EU za šport okrepilo sodelovanje med EU in športnimi organizacijami. Pri oceni drugega delovnega načrta EU za šport je bilo takega mnenja 69 % anketirancev.
- 2) Drugič, 62 % anketirancev se je strinjalo, da se je s tretjim delovnim načrtom EU za šport okrepilo sodelovanje med državami članicami in športnim gibanjem na nacionalni ravni, medtem ko jih je bilo takega mnenja pri oceni drugega delovnega načrta EU za šport samo 46 %. To povečanje kaže, da so prizadevanja za podporo odprtosti pri delovnih metodah in okrepitev sodelovanja potekala v ustrezni smeri.

Na podlagi pisnih pripomb držav članic je mogoče oblikovati naslednje sklepe:

- **oblika** delovnega načrta EU za šport je ustrezna, saj državam članicam, športnim organizacijam, akademski stroki in panogi omogoča intenzivno vključevanje. Številni anketiranci so potrdili, da je bilo tovrstno sodelovanje zelo koristno, saj je raznolikost zainteresiranih strani in stališč omogočila živahne in plodne razprave, ki so prinesle pričakovane rezultate;
- na splošno se je štelo, da **strokovne skupine** dobro delujejo. Več anketirancev pa je navedlo, da so teme, o katerih se je razpravljalo na srečanjih, preširoke. Zlasti je bilo v več pripombah navedeno, da bi bolj osredotočen pristop v okviru strokovnih skupin prispeval k produktivnejšim in koristnejšim razpravam. Izraženi so bili tudi dvomi o reprezentativnosti nekaterih opazovalcev;

- za **delovne metode** se je štelo, da so ustrezne za izvajanje delovnega načrta EU za šport. Anketiranci so zlasti poudarili, da so bila tematska srečanja in skupine zainteresiranih držav članic zaradi svoje prožnosti glede razpravljanja o novih temah zelo koristne strukture.

Sedanje **trajanje** delovnega načrta EU za šport je bilo podprto. Večina odgovorov nakazuje, da je 3–4-letno trajanje ustrezno. Vendar več odgovorov nakazuje, da bi morali delovni načrti EU za šport vključevati več ukrepov za prožnost za prilagajanje razvoju dogodkov na področju športa.

4. Mnenja Evropske komisije o izvajanju delovnega načrta EU za šport

V oceni Komisije so v številnih pogledih potrjena glavna stališča, ki so jih med postopkom posvetovanja izrazile zainteresirane strani. Komisija meni, da je bil tretji delovni načrt EU za šport uspešen, saj je bila dosežena velika večina rezultatov, povratne informacije udeležencev pa kažejo, da so bili kakovostni. Delovne metode so se izkazale za učinkovite pri vzpostavljanju trajnega dialoga med državami članicami, Komisijo in športnimi organizacijami o ključnih vprašanjih. Ugotovljeno je bilo močno povečanje zanimanja in udeležbe, zlasti v zvezi s konferencami predsedstev EU in tematskimi srečanji, saj so postale koristne platforme za izmenjavo mnenj in dobrih praks v zvezi s ključnimi vprašanji ter za komuniciranje in mreženje. Strokovne skupine so bile še naprej dragoceno orodje za izboljšanje in krepitev sodelovanja med državami članicami in športnimi organizacijami ter s Komisijo v zvezi s ključnimi vprašanji, kot je izobraževanje v športu in prek njega ali dobro upravljanje.

Komisija meni, da bi se lahko razpravljalo o obsegu mandatov, podeljenih strokovnim skupinam, saj so nekatere športne organizacije in države članice menile, da sta sedanja mandata preširoka, posledica česar sta heterogena sestava in strokovno znanje.

Poleg tega Komisija meni, da so opazovalci na splošno zagotovili dodano vrednost v smislu specifičnega znanja in ravni strokovnega znanja.

Komisija pozdravlja optimizacijo delovnih metod ter meni, da je imela njihova diverzifikacija (z uvedbo tematskih srečanj in skupin zainteresiranih držav članic) pozitiven učinek in je prispevala k boljšemu izvajanju delovnega načrta EU za šport. Natančneje, s tema novima oblikama so se razširile možnosti za sodelovanje med državami članicami in omogočil pristop, ki je bolj osredotočen na zelo pomembne teme.

Poleg tega Komisija pozdravlja prispevek, ki ga je imel delovni načrt EU za šport za načrtovanje dejavnosti Sveta EU (sklepov, konferenc in seminarjev), saj zagotavlja boljše usklajevanje in večjo skladnost dejavnosti na ravni EU.

V zvezi z rezultati delovnega načrta EU za šport se je na splošno uporabljal sodelovalen in usklajen pristop med državami članicami in Komisijo. Po potrebi so pri njegovem izvajanju dejavno sodelovali tudi športno gibanje in druge ustrezne zainteresirane strani. Ker je delovni načrt EU za šport prožen časovni načrt, je pomagal pri učinkovitem reševanju nadnacionalnih

izzivov in prispeval h krovnim prednostnim nalogam v okviru gospodarske in socialne agende EU.

Na področju integritete športa je bilo na politični in strokovni ravni zagotovljeno okrepljeno sodelovanje, namenjeno varstvu otrok v športu, ki je novo pomembno vprašanje. Na podlagi tega so bili izvedeni konkretni ukrepi na nacionalni ravni¹³. Za *gospodarsko razsežnost športa* so posebno pomembne inovacije v športu. Z različnimi razpravami in dogodki se je krepila ozaveščenost o koristih in izzivih, povezanih s sedanjim hitrim tehnološkim razvojem. Na podlagi preteklih dejavnosti se lahko v okviru novega delovnega načrta EU za šport na lokalni, nacionalni in evropski ravni izvedejo nove konkretne pobude in ukrepi v zvezi z inovacijami in športom. V zadnjih letih se je veliko proučevala tudi prednostna naloga *šport in družba*. Na podlagi dela različnih predsedstev Sveta EU in Komisije so bile pripravljene smernice v zvezi z minimalnimi zahtevami za spretnosti in kompetence trenerjev¹⁴. V tem dokumentu so predlagani skupni minimalni nabor kompetenc za trenerje v Evropi, vključno z razvojem mehkih veščin, ter izboljšave modulov izobraževanja/usposabljanja in tečajev za trenerje. Namen je trenerje bolje pripraviti za izpolnjevanje potreb spreminjajoče se družbe, saj ima njihovo vsakdanje delo čedalje večji socialni vidik.

(C) PRIPOROČILA ZA PRIHODNOST

Komisija na podlagi preteklih izkušenj in svoje ocene izvajanja tretjega delovnega načrta EU za šport meni, da bi se lahko proučile nekatere izboljšave za dodatno okrepitev prihodnjega delovnega načrta EU za šport ter povečanje njegove učinkovitosti in učinka.

Priporočila, navedena v nadaljevanju, se nanašajo na obliko in naravo delovnega načrta EU za šport, njegovo trajanje, prednostne naloge in delovne metode. Poleg tega bi bilo treba poudariti zlasti potrebo po obsežnejšem razširjanju rezultatov programa Erasmus+¹⁵ in projektov na športnem področju ter njihovi učinkovitejši uporabi pri oblikovanju politike.

1. Oblika in narava delovnega načrta EU za šport

Delovni načrt EU za šport se je izkazal za prožen okvir in učinkovit instrument za sodelovanje med državami članicami, Komisijo in zainteresiranimi stranmi na ravni EU. Njegove raznovrstne delovne metode omogočajo in olajšujejo izmenjavo dobrih praks, dolgoročno načrtovanje dejavnosti Sveta EU in prednostno razvrščanje področij za sodelovanje. Vendar pa delovni načrt EU za šport ni zavezujoč. Kot tak se izvaja v skladu s pristojnostjo, dodeljeno Evropski uniji na področju športa, na katerem bi morali ukrepi na ravni EU

¹³ Primer: (1) vzpostavitev namenskega spletnega orodja za podporo mladim športnikom, družinam, trenerjem in drugim zainteresiranim stranem; kampanje ozaveščanja, ki jih je NOK izvedel skupaj z nacionalnim središčem za integriteto v športu (Finska); (2) vključitev politike o integriteti med pogoje za dodelitev nepovratnih sredstev športnim zvezam v Flandriji (Belgija).

¹⁴ Glej sprotno opombo 12.

¹⁵ Glej sprotno opombo 4.

podpirati, usklajevati in dopolnjevati ukrepe držav članic. Poleg tega dopolnjuje in upošteva ukrepe, pobude in politike, ki jih vzpostavijo vsi akterji na področju športa, kot so javni organi, športne organizacije in zainteresirane strani. Glede na to v naslovu „Delovni načrt EU za šport“ narava dokumenta ni ustrezno predstavljena, zato bi se lahko v prihodnje obravnavala možnost njegove spremembe. Pri spremembi naslova bi bilo treba upoštevati, da je pglavitni namen dokumenta izboljšati in okrepiti sodelovanje na področju športa na ravni EU. Novi okvir dokumenta bi lahko bolje izražal njegov strateški značaj in učinkoviteje zajel vse akterje, ki sodelujejo pri njegovem izvajanju. Zainteresirane strani na področju športa imajo pomembno vlogo pri oblikovanju in izvajanju športnih politik, njihova udeležba pa bi se lahko v naslednjem delovnem načrtu EU za šport dodatno okrepila. Ukrepi v ta namen bi izražali duh resolucije Sveta o nadaljnjem razvoju strukturiranega dialoga EU na področju športa.

2. Trajanje

Podaljšanje trajanja delovnega načrta EU za šport s treh let na tri leta in pol, s čimer se je zajelo obdobje do konca leta 2020, se je izkazalo za ustrezno, saj se je tako zagotovila uskladitev s časovnim okvirom in prednostnimi nalogami iz večletnega finančnega okvira EU¹⁶ in programa Erasmus+ za obdobje 2014–2020¹⁷.

V zvezi s tem Komisija predlaga, naj se trajanje delovnega načrta, ki je zdaj tri leta in pol, ohrani. Tako bi se zagotovilo dovolj časa za izvedbo ukrepov delovnega načrta in dosego njegovih ciljev, pa tudi za oceno njegovega izvajanja in pogajanja o novem delovnem načrtu. Z načrtom, ki traja tri leta in pol, bi se zagotovila uskladitev s trajanjem večletnega finančnega okvira EU¹⁸, saj bi sovpadal z njegovo vmesno oceno.

3. Prednostne naloge

Za področje športa so pristojne države članice, ukrepi EU pa so omejeni na podpiranje, usklajevanje in dopolnjevanje ukrepov držav članic. Prihodnje prednostne naloge delovnega načrta EU za šport bi bilo treba opredeliti ob pozornem upoštevanju morebitne koristi sodelovanja na ravni EU na določenem področju ali v zvezi s konkretnimi zadevami. Poleg tega bi morala biti pri izbiri prednostnih tem in ključnih vprašanj odločilna vloga, ki bi jo EU lahko imela pri reševanju obstoječih izzivov v športu.

Za zagotovitev skladnosti in učinkovitosti ukrepov EU na področju športa bi bilo poleg tega treba obravnavati povezave s ključnimi političnimi prednostnimi nalogami Evropske komisije¹⁹, kot so zeleni dogovor, akcijski načrt za boj proti raku in spodbujanje evropskega

¹⁶ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020.

¹⁷ Glej sprotno opombo 4.

¹⁸ Glej sprotno opombo 16.

¹⁹ Moj načrt za Evropo, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sl.pdf.

načina

življenja.

Šport lahko učinkovito prispeva k reševanju vseh teh izzivov. Poleg tega bi bilo treba z novimi prednostnimi nalogami obravnavati posledice pandemije COVID-19, vključno z okrevanjem športnega sektorja na vseh ravneh po krizi.

Zeleni šport bi bilo treba spodbujati na vseh ravneh od množičnega športa do najvišje ravni. Veliki športni dogodki morajo biti trajnostni in biti pozorni na svojo zapuščino. Udejstvovanje v športu in telesnih dejavnostih prispeva k zdravemu življenjskemu slogu, pomembno pa je lahko tudi pri preprečevanju raka. Poleg tega je jasno, da so šport, njegovo upravljanje in oblike udejstvovanja v športu del našega evropskega načina življenja. Glede na to bi bilo treba razvijati šport kot področje politike samo po sebi, pri tem pa priznati in dejavneje spodbujati prispevek športa k drugim ključnim področjem.

Zaradi ustreznosti in pomena sodelovanja EU na področju športa v zvezi s prednostnimi področji, opredeljenimi v tretjem delovnem načrtu EU za šport, bi bilo treba v prihodnjem dokumentu obravnavati kontinuiteto in razvoj. Za zagotovitev napredka bi se zlasti lahko vključile pretekle prednostne naloge, da bi se okrepil pomen športa za socialno vključevanje, gospodarski in socialni razvoj ter njegov prispevek k temu: (1) šport kot orodje za širjenje vrednot in spodbujanje vključevanja, (2) gospodarska razsežnost športa in (3) šport kot orodje za spodbujanje zdravega življenjskega sloga. Na podlagi teh prednostnih področij bi se lahko obravnavali ključni vidiki športa, kot so integriteta športa, vključno z njegovim upravljanjem, razvoj športa in telesne dejavnosti za vse, spodbujanje zdravih življenjskih slogov, razvoj izobraževanja in spretnosti v športu in prek njega, gospodarska razsežnost športa ter vključevanje invalidov in oseb iz drugih prikrajšanih skupin.

V prihodnjem delovnem načrtu EU za šport bi bilo treba tudi jasneje predstaviti prispevek sektorja h gospodarstvu, vključno z njegovo vlogo pri spodbujanju inovacij, in njegove koristne vplive na družbo. Svet športa mora biti pripravljen na digitalno dobo in okrepiti vlogo ljudi z novimi tehnologijami. Inovacije v športu lahko prispevajo k izboljšanju zdravja vseh generacij. Pozitivno lahko vplivajo na množični šport ter izboljšajo treniranje in uspešnost elitnih športnikov, prispevajo pa lahko tudi k odpravljanju pomembnih dejavnikov, ki ogrožajo šport, kot je vnaprejšnje dogovarjanje o rezultatih ali doping. Za doseg vseh navedenih ciljev je ključno sodelovanje med državami članicami, institucijami EU in športnim gibanjem.

Posebno pozornost bi bilo treba nameniti socialni razsežnosti športa. Šport ima edinstveno moč, da oblikuje trdne, povezane, odporne skupnosti in spodbuja aktivno državljanstvo. Širi in uči skupne vrednote ter ustvarja občutek pripadnosti v družbi, zlasti med mladimi. V vse bolj globaliziranem svetu šport slavi in podpira raznolikost in skupnost.

Zato bi moral prihodnji delovni načrt EU za šport poleg boja proti nekaterim negativnim vidikom športnih dejavnosti, kot so doping, vnaprejšnje dogovarjanje o rezultatih in nasilje, širiti tudi skupne vrednote športa in spodbujati njihovo razširjanje v celotni družbi. Za odziv na nove prednostne naloge in nastajajoče izzive ter upoštevanje hitrega napredka novih tehnologij bi bilo treba podpreti prizadevanja držav članic za iskanje inovativnih rešitev za

zapletene pojave, kot sta marginalizacija in izključenost, ter novih načinov udejstvovanja v športu.

4. Delovne metode

Glede na pozitivne izkušnje z delovnimi metodami, določenimi v tretjem delovnem načrtu EU za šport, vključno s prožnostjo, ki jo zagotavljajo v zvezi z nastajajočimi izzivi in potrebami, bi jih bilo po mnenju Komisije pomembno ohraniti tudi v prihodnje. Tako bi se zagotovila kontinuiteta in čim bolj povečal njihov učinek ter olajšalo izvajanje delovnega načrta EU za šport.

Natančneje, ohraniti bi bilo treba sedanjo raznovrstnost delovnih metod. Kot je navedeno v oddelku B (ocena), so države članice in opazovalci pozdravili delo, ki so ga opravile strokovne skupine. Še večjo podporo so izrazili tematskim srečanjem in skupinam zainteresiranih držav članic. Tudi druge tradicionalne delovne metode, kot so konference, seminarji ali študije, bi se morale nadaljevati, saj so odločilni instrumenti za komuniciranje, mreženje, izmenjavo dobrih praks ter ustvarjanje in izmenjavo znanja.

Število pisnih dokumentov bi moralo tudi v prihodnje ostati omejeno. Da bi bili taki dokumenti kar najbolj uporabni in koristni, bi bilo treba v njih jasno opredeliti ciljno skupino in jih povezati s potrebami, ki jih opredeli širša športna skupnost. V okviru naslednjega delovnega načrta EU za šport bi bilo treba obravnavati metode razširjanja in sprejeti dogovor o njih.

Nazadnje, strukturirani dialog EU s športnimi organizacijami bi bilo treba dodatno razviti. Ohraniti in okrepiti bi bilo treba osrednji položaj športnega foruma EU. Poleg tega bi bilo treba razširiti in okrepiti sodelovanje s športnim gibanjem. Sodelovanje športnih organizacij v strokovnih skupinah se je izkazalo za uporabno in koristno za razprave in dejavnosti skupine. Vendar bi morala biti odprtost športnega gibanja in njegovo sodelovanje v skupinah povezana z dodano vrednostjo in strokovnim znanjem, ki ju lahko zagotovi.

5. Izvajanje in sinergije

Na šport vplivajo številne politike in strateške pobude EU. Ta horizontalna razsežnost športa je že bila upoštevana v delovnem načrtu EU za šport (za obdobje 2017–2020). Nekatere pomembne pobude in dejavnosti Komisije (kot so poziv iz Tartuja k zdravemu načinu življenja, boj proti dopingu in vnaprejšnjemu dogovarjanju o rezultatih, posebnost športa) so dokazale dodano vrednost in potrebo po medsektorskem sodelovanju. V tem duhu bi moral prihodnji delovni načrt EU za šport dejavno spodbujati medsektorsko sodelovanje ter sinergije z drugimi sektorji in politikami, kot so svoboda gibanja, konkurenca, raziskave, pravice za predvajanje, zaposlovanje, turizem, trajnostnost, varstvo podatkov, izobraževanje in usposabljanje ter zdravje, ki so močno povezani s športom. Ključni sta sodelovanje z drugimi ustreznimi politikami in njihovo dopolnjevanje. Močno se priporoča večji poudarek na praktični uporabi rezultatov (npr. smernic EU, priporočil politike), doseženih na podlagi

delovnih načrtov EU za šport. Poleg tega bi morale države članice zagotoviti ustrezno usklajevanje na nacionalni ravni.

Prizadevati bi si bilo treba tudi za zagotovitev širšega razširjanja rezultatov med zainteresiranimi stranmi na različnih ravneh. Za povečanje ozaveščenosti o ukrepih EU na področju športa in njihove prepoznavnosti na nacionalni ravni bi bili potrebni ciljno usmerjeni ukrepi.

Nazadnje, Komisija meni, da bi lahko redno spremljanje in ocenjevanje izvajanja prihodnjega delovnega načrta EU za šport pripomogli k njegovemu učinkovitemu izvajanju ter izpolnjevanju ključnih prednostnih nalog in ciljev načrta.

ZAKLJUČEK

Delovni načrti EU za šport so se izkazali za dragocen instrument sodelovanja med institucijami EU, državami članicami in športnimi organizacijami. Skozi leta so prispevali k izboljšanju in okrepitvi sodelovanja v zvezi s ključnimi vidiki športa na ravni EU med različnimi zainteresiranimi stranmi.

S tretjim delovnim načrtom EU za šport so bili doseženi pomembni rezultati in postavljeni temelji, da bo lahko z naslednjim delovnim načrtom narejen odločen korak naprej. Z večanjem opaznosti in prepoznavnosti športa se mu ponuja možnost, da se dodatno razvija ter spodbuja ne le telesno dejavnost in dobro počutje evropskih državljanov, ampak tudi gospodarski in socialni razvoj Evrope ter prispeva k reševanju velikih družbenih izzivov, vključno z izzivi, povezanimi z izbruhom COVID-19. Prihodnji delovni načrt EU za šport lahko s skupno zavzetostjo in skupnimi prizadevanji postane skupni časovni načrt za šport v Evropski uniji, ki spodbuja telesno dejavnost in prispeva k reševanju najnujnejših izzivov.